

Böcker

Cordelia Edvardson:

För att livet ska bli något mera uthärdligt bör man tro på under

Weyler, 2012

När jag fick den här boken i min hand, så tänkte jag genast att detta är en fin presentbok. Omslaget är ljuvligt med lila fjärilar som träder fram emot en bakgrund med olika blå- och röda toner. Bokens långa titel har fått en blygsam layout. I själva verket är det ett citat från en av de krönikor, som författaren skrivit under sin mångåriga roll som medarbetare på *Svenska Dagbladet*, och där ett urval nu finns samlade i denna utsökta volym.

Författarens namn träder fram desto mer pregnant på omslaget och det är också rimligt i en bok som ger oss inblick i Cordelia Edvardsons tankevärld. Hennes erfarenheter är värda att lyfta fram, kanske framför allt hennes förmåga att se på livet med djupaste allvar, då det handlar om svåra politiska frågor, men också med humor och stillsam eftertanke, då hon behandlar vardagens mer triviala händelser. Hur hennes eget personliga liv gestaltar sig låter hon oss bara ana, att det rymmer sorg och smärta råder det ingen tvekan om, men hon gör inte sitt eget liv till huvudsak. Hon har ett annat ärende.

För den som inte är närmare bekant med Cordelia Edvardson kan nämnas att hon växte upp i Tyskland och var, som hon själv skriver, en "from katolsk flicka" men med en far som var

jude. Detta innebar att hon skickades till Auschwitz under andra världskriget och därmed kunde hennes liv ha tagit slut. Men hon överlevde, kom till Sverige och vi har lärt känna henne som ett outröttligt vittne till förintelsen. Om hennes privatliv får vi bland annat veta att hon fick tre barn, som hon ensam tog hand om, och att en av hennes söner dog i cancer vid elva års ålder. Under trettio år av sitt liv bodde och arbetade Cordelia Edvardson i Jerusalem. Hon ville se och förstå den svårösta konflikten mellan Israel och Palestina.

Det råder ingen tvekan om att vi får möta en hårt prövad kvinna, som trots lidande har kunnat rikta blicken mot viktiga händelser i omvärlden, visa hängivet engagemang och beundransvärd intellektuell integritet. Av Cordelia Edvardsons texter framgår att hon inte tror på Gud och det är kanske så att hon sett alltför mycket av Guds frånvaro. Det hindrade henne inte från att ge sina barn inblick i såväl judisk som katolsk tradition.

Cordelia Edvardson avled innan denna bok publicerades, men hon gladdes åt vetskapen att hennes texter också skulle läsas framgent.

Gunilla Maria Olsson
psykolog

John W. O'Malley S.J.:

De första jesuiterna

Inledning: Fredrik Heidig S.J.

Översättning: Per Beskow
Artos, 2012

I dessa dagar, med en ny biskop av Rom som (trots namnet) tillhör je-

suitorden, kan det vara en god idé att uppdatera kunskaperna om just denna orden. Lyckligtvis finns en nyutkommen spännande bok på svenska som kan lära oss mer om de första jesuiterna.

Den välkände amerikanske jesuitprofessorn O'Malley, expert på senmedeltidens/renässansens kyrko- och kulturhistoria, har skrivit en grundlig och spännande bok om jesuiternas första tid, från tiden före grundandet 1540 fram till ca 1565 – alltså den tid då orden fann sin form, stabiliserades genom konstitutioner och andra dokument, fann arbetsuppgifter och fick ett fungerande samarbete med Kyrkan till stånd. Originalen kom på engelska 1993, därefter har boken översatts till flera av de stora språken, under åren har författaren tilldelats priser och boken har rönt uppmärksamhet. Glädjande att den nu föreligger på svenska!

Den som trodde att jesuiterna från första början var en motreformationens stridbara elittrupp måste revidera sin uppfattning. Inledningsvis visar jesuiterna föga intresse för reformationen i Nordeuropa – själva blir de vid flera tillfällen anklagade för att vara påverkade av reformistiska tankegångar. De ville förvisso tjäna Kyrkan, men såg inte som sin främsta kallelse att bekämpa Luther och hans gelikar. Inte heller uppbyggandet av kollegier för skolundervisning var inledningsvis något primärt mål.

"Guds ords tjänare" (som rubriken till kapitel tre lyder) ville de vara – med detta avsåg de predikningar, samtal, undervisning i kristen tro och naturligtvis de andliga övningarna. Ofta agerade de i samma enkla anda som påve Franciskus i dag: till tjänst för landsbygdens fattiga, städernas prostituerade och obildade ungdomar. De betonade flitig bikt och kommunion, enkla gudstjänster, stödde många "barmhärtighetsverk" (kapitel fem)